

Flere i arbeid og aktivitet

Innspill til Arbeids- og sosialkomiteen Angående sak: Statsbudsjettet 2017 (Prop. 1 S (2016-2017), Innst. 15 S (2016-2017))

Innledning

Spekter er tilfreds med store deler av forslaget til statsbudsjett på Arbeids- og sosialdepartementets område for 2017, men det er noen temaer det er viktig for oss å kommentere spesielt:

- Det er positivt at «hurtigsporet» for flyktninger fra partenes felles avtale følges opp med midler
- Sammen med kompetansekartlegging og yrkesveiledning for å få flyktninger i arbeid og aktivitet ser Spekter på dette som en god og nødvendig innsats
- Vi er positive til målrettede satsingen på å få unge under 30 år i arbeid og aktivitet
- Spekter er undrende til at Arbeidstilsynets tverretatlige samarbeid (politi-, skatte-, tolletat) ikke har fått økte tildelinger
- Spekter støtter i store trekk styrkingen av NAV, men NAVS arbeidsgiverkompetanse må også styrkes
- Spekter støtter at etatens pensjonskostnader synliggjøres
- Arbeidstidsutvalgets forslag må gjennomføres

Hurtigspor, kompetansekartlegging og yrkesveiledning for flyktninger

Regjeringen foreslår å bevilge 13 millioner kroner til etablering av et hurtigspor inn i arbeidsmarkedet for flyktninger som har med seg en kompetanse som er etterspurt hos arbeidsgiverne. Regjeringen foreslår også 10 millioner kroner til Arbeids- og velferdsetaten for å gi yrkesveiledning i asylmottak.

Spekter støtter Regjeringens forslag, som med dette følger opp samarbeidsavtalen inngått med partene i arbeidslivet. Sentrale elementer i avtalen er tidlig kartlegging av kompetanse, yrkesveiledning og rask utplassering i arbeidslivet gjennom økt bruk av blant annet lønnstilskudd. God yrkesveiledning og rask integrering i arbeidslivet er nøkkelen for god integrering i samfunnet.

Målrettede satsinger for å få unge under 30 år i arbeid og aktivitet

Alt for mange unge mennesker i Norge er utenfor arbeid eller utdanning. Slik vi forstår budsjettinnretningen skal innsatsen mot disse gruppene styrkes. Spekter er positive til en slik innretning, men vil samtidig understreke at dette ikke må gå på bekostning av andre grupper som også har et behov for hjelp for å komme i arbeid eller arbeidsrettet aktivitet.

Arbeidstilsynets tverretatlige samarbeid (politi-, NAV, tolletat og arbeidstilsyn)

Spekter er kjent med at Arbeidstilsynets tverretatlige samarbeid har gitt gode resultater. Samarbeidet er etablert i Trondheim, Stavanger, Bergen, Kristiansand og Oslo hvor etatene er samlokalisert. Vi mener at en slik måte å arbeide ved å samordne ressurser, virkemidler og informasjon er effektivt for å motarbeide arbeidslivskriminalitet og bør derfor tilføres flere ressurser for å kunne nå bredere ut enn det i dag gjør.

Arbeidslivskriminalitet er en stor utfordring i arbeidslivet. Dette samarbeidet burde derfor fått

tildelt øremerkede midler. Vi ber om at dette vurderes i den videre budsjettprosess.

Spekter støtter i store trekk styrkingen av NAV

Spekter har vært positiv til de foreslåtte tiltakene i ulike NAV-utredninger, og vi er også positive til styrking av NAV kontorenes myndighet og handlefrihet, samt satsingen på IKT slik det foreslås i budsjettet.

Erkjennelsen i NAV om at også arbeidsgivere er brukere av etatens tjenester må økes. Dette innebærer en forståelse av virksomhetenes behov og muligheter for å hjelpe til med å få flere i arbeid. For at arbeidsgivere skal få dekket sine behov for arbeidskraft må NAV kjenne disse, og på samme måte hvis arbeidsgivere skal stille praksisplasser o.l. til disposisjon må de kjenne NAV og enkeltbrukerne sine behov. NAV må holde tett kontakt og være tilgjengelig i utprøvings- og praksisplassituasjoner.

NAV må på en enkel og ubyråkratisk måte gjøre seg tilgjengelig for arbeidsgiver og ha god kompetanse om lokalt arbeidsliv.

Det er altså viktig at NAV har god kompetanse på arbeidsgivernes behov og mulighet til å gi arbeidstrening og arbeid til enkeltmennesker i NAVs portefølje. Vi etterlyser derfor en mer målrettet satsing på arbeidsgiverkompetanse i NAV.

Spekter støtter at etatenes pensjonsutgifter synliggjøres

Spekter er positiv til regjeringens forslag om at det innføres en pensjonspremie på 12 pst. for statlige virksomheter som i dag ikke betaler premie til Statens pensjonskasse. Dette vil synliggjøre pensjonsutgiftene og gi et riktigere bilde av etatenes ressursbruk. På sikt bør ordningen utvikles videre slik at også utgifter knyttet til særaldersgrensene blir synliggjort. Spekter vil for øvrig understreke viktigheten av at offentlig tjenstepensjon nå tilpasses folketrygden fullt ut og vil delta aktivt i den prosessen Arbeids- og sosialdepartementet har startet opp igjen.

Arbeidstidsutvalgets forslag må gjennomføres

Spekter har merket seg Regjeringens omtale av de krevende økonomiske situasjonen Norge er i. Budsjettet viser behov for produktivitetsvekst, som også treffer Spekters virksomheter. Som eksempel vil vi nevne at det i 2017-budsjettet foreslås en styrking av sykehusene med 1,9 milliarder kroner. Dette er en marginal økning i forhold til 2016 og vil kreve streng budsjett disiplin i sykehussektoren med tanke på forventet aktivitetsvekst, kostnader til nye behandlingsformer, vekst i befolkningen og omfattende behov for investeringer i vedlikehold og utstyr.

Budsjettforslaget betyr at omstillings- og produktivtetsarbeidet ved sykehusene må fortsette med full styrke. Da må myndighetene også gi tilstrekkelig med virkemiddel til å produktivtetsarbeidet kan gjennomføres. Produktivitetskommisjonen ga tydelige anbefalinger om hva som må til for å sikre økt produktivitet og muligheter for å opprettholde og videreutvikle velferdsordningene. Produktivitetskommisjonen støttet blant annet Arbeidstidsutvalgets forslag om nye regler for skift/turnusarbeid. Dagens lovverk hindrer effektiv drift av samfunnsviktige velferdstjenester, som for eksempel sykehus. Det er nå på høy tid at politikerne følger opp med nødvendige lovendringer, og oppfølgingen av Arbeidstidsutvalgets konklusjoner er ett av dem.